SECRETUL CASTELULUI HATHAWAY

de Gustav Meyrink

Ezechiel von Marx era cel mai bun somnambul pe care l-am văzut în viața mea.

Putea să cadă în transă, adesea în mijlocul unei discuții, şi să povestească întâmplări ce se petrecuseră în locuri îndepărtate sau chiar unele care doar urmau să aibă loc după zile sau săptămâni.

Şi totul se potrivea, cu o precizie care i-ar fi făcut onoare unui Swedenborg.

Dar cum să-i induci această transă lui Marx cu intenție şi la orice moment?

Tot felul de lucruri am încercat la ultima noastră reuniune, cei şase prieteni şi cu mine. Am experimentat întreaga seară, am folosit linii magnetice, fumul de laur etc. etc., dar toate au dat greş în încercarea de a-l aduce pe Ezechiel von Marx în starea de clarviziune.

"O tâmpenie, zise în sfârşit Mr. Dowd Galagher, un scoțian. Vedeți doar că nu merge, mai bine vă povestesc eu ceva, ceva atât de deosebit, că îți poți stoarce creierii zile şi nopți, pentru a da de urma misterului, a inexplicabilului.

A trecut aproape un an de când am auzit prima dată despre aceasta şi nu a fost zi de atunci să nu fi irosit ore, pentru a-mi construi o explicație măcar pe jumătate mulțumitoare.

Deja în calitatea mea de scriitor mi-am pus serios ambiția pentru a găsi cel puțin o rezolvare teoretică.

Totul în zadar!

Şi aceasta în timp ce cunosc toate cheile pe care le pot oferi ocultismul Orientului şi al Occidentului.

Doar ştiți acest lucru!

Găsiți dumneavoastă, dacă puteți, numitorul care soluționează această poveste!

Mi-ar face plăcere.

Deci, ascultați (şi-a dres vocea):

Cât de departe se întind cronicile de familie ale conților de Hathaway, se repetă aceeaşi soartă întunecată de la un prim născut la altul.

Un cerc ucigător cade pe viața celui mai în vârstă fiu în ziua în care atinge vârsta de douăzeci şi unu de ani şi nu îl mai părăseşte până în cel din urmă ceas.

Închişi în ei, taciturni, privind fix cu mâhnire – sau petrecând zile întregi în vânători singuratice – îşi duc viața la Castelul Hathaway, până ce

din nou cel mai mare vlăstar – devenit major – îi urmează, după lege, şi îşi preia trista moştenire. Plini de viață înainte, se schimbă ca dintr-o lovitură – tinerii conți – şi dacă nu erau deja logodiți dinainte, era aproape imposibil să îşi aducă o soție în căminul lor lipsit de bucurii.

Cu toate acestea, niciunul din ei nu a încercat vreodată să îşi ia viața. Cu toate acestea, chinul şi tristețea care nu i-au mai părăsit nici măcar pentru un ceas, nu au fost suficiente să determine în ei hotărârea de a se sinucide.

Am visat odată că mă aflam pe o insulă a morții – unul din acele lăcaşuri de înmormântare mohamedane din Marea Roşie, ai cărei copaci chirciți strălucesc albi ca zăpada, parcă stropiți cu spumă de lapte.

O "spumă" albă compusă din milioane de vulturi pândind nemişcați. Stăteam culcat pe nisip şi nu puteam face nicio mişcare. Un miros de nedescris, înfiorător, adia spre mine călduț, din interiorul insulei. Se făcuse noapte. Atunci solul a prins viață. Din mare porniră peste nisip crabi transparenți, de dimensiuni înspăimântătoare, hipertrofiați de îngrăşarea cu cadavre omeneşti.

Iar unul dintre ei, visam, stătea la gâtul meu şi îmi sugea sângele. Nu îl puteam vedea, privirea mea nu îl ajungea – doar o lumină neclară, albăstruie îmi cădea pe piept, de pe umăr, cum lumina lunii strălucea prin crabul atât de transparent încât abia dacă mai avea umbră.

Atunci m-am rugat la maestrul din interiorul meu să stingă, milos, lumina vieții mele.

Am calculat când ar putea să mi se termine sângele şi totuşi speram din nou să văd soarele dimineții cele îndepărtate.

Cred că asemeni visului meu, şi în viața conților Hathaway trebuie să mai pâlpâie o mică speranță, în toată vasta şi întunecata lor dezolare. Vedeți dumneavoastră, pe moştenitorul de acum ,Vivian, pe atunci încă Viconte Arundale, l-am cunoscut personal. Vorbea mult despre acest destin, căci se aproapia cea de-a douăzeci şi doua zi de naştere a sa, şi adăugă râzând cu exuberanța că nici ciuma însăşi – dacă ar apărea cu chipul albastru în fața lui, în momentul decisiv, pentru a-i apuca viața – nu va reuşi să-i învenineze măcar un ceas voia bună şi tinerețea.

Pe atunci eram la Castelul Hathaway.

Bătrânul conte vâna de săptămâni în munți. Nu l-am văzut niciodată la față.

Soția lui, Lady Ethelwyn, mama lui Vivian, abia dacă vorbea, mâhnită şi tulburată, un cuvânt.

Dar, într-o zi, mă aflam singur cu ea pe veranda castelului şi, pentru a o înveseli, i-am povestit de multele năzbâtii grozave şi amuzante ale lui Vivian al ei, care ofereau cea mai bună asigurare pentru veselia şi lipsa lui de griji indestructibile. S-a deschis un pic şi mi-a povestit tot felul de lucruri, unele citite de ea în cronicile familiei, altele văzute sau descoperite de ea personal, în anii numeroşi ai unei lungi căsnicii singuratice.

Zăceam fără somn în acea noapte şi nu puteam opri imaginile ciudate, înspăimântătoare, pe care cuvintele lui Lady Ethelwyn le-au trezit în sufletul meu. În castel ar fi o încăpere secretă, a cărei intrare ascunsă nu o cunoştea nimeni în afară de conte şi de castelan, un moşneag retras.

În această camera va trebui să intre, la un anumit moment, tânărul moştenitor.

Douăsprezece ore va rămâne înăuntru, pentru a o părăsi palid – un bărbat frânt.

Lui Lady îi venise odată ideea de a atârna din fiecare fereastră o bucată de lenjerie şi în felul acesta a descoperit ca o fereastră rămâne mereu fără, deci trebuia să aparțină unei încăperi a cărei intrare nu era de găsit. Căutări şi cercetări ulterioare au rămas zadarnice; dispuse labirintic, vechile coridoare ale castelului împiedicau orientarea.

Din când în când însă, mereu în acelaşi anotimp, pe toți îi cuprindea sentimentul apăsător, nedefinit, ca şi cum în Castelul Hathaway s-ar fi instalat pentru un timp, un oaspete nevăzut.

Un sentiment care, treptat, întărit poate printr-un lanț de semne nesigure şi de necântărit, culminează într-o certitudine înfiorătoare.

Iar când Lady Ethelwyn, într-o noapte cu lună plină, chinuită de insomnie şi teamă, a privit în jos înspre curtea castelului, a observat cu nemărginită consternare, cum castelanul conducea în taină o siluetă ca de stafie, asemănătoare unei maimuțe, de o hidoşenie înfiorătoare şi care scotea sunete ca un horcăit.”

Mr. Dowd Galagher tăcuse, îşi pusese mâna în fața ochilor şi se lăsa în spate, pe scaun.

“Aceste imagini încă mă urmăresc şi azi, îşi continuă relatarea. Văd în fața mea vechiul castel, construit ca un cub, flancat de stejari trişti, în mijlocul unui luminiş al parcului, amplasat între linii arcuite neobişnuit.

Văd ca pe o viziune ferestrele arcuite din care flutură rufele şi una întunecată, goală, între ele. Şi atunci, atunci…

Da , exact, am uitat să vă spun ceva: întotdeauna când prezența vizitatorului invizibil se făcea simțită, pe coridoarele castelului pătrundea o miasmă vagă, inexplicabilă – un servitor bătrân susținea că semăna cu mirosul de ceapă.

Ce pot toate astea să însemne?

La câteva săptămâni după ce am părăsit Castelul Hathaway, a ajuns la mine zvonul că Vivian devenise melancolic! Deci şi el!

Acest zvăpăiat care ar fi înfruntat un tigru cu mâinile goale!

Spuneți-mi, domnii mei, aveți o explicație?

Să fi fost o stafie, un blestem, un spectru magic, ciuma în persoană, pentru Dumnezeu, măcar o încercare de a rezista să fi avut Vivian!”

Clinchetul unui pahar spart l-a întrerupt pe povestitor.

Toți am ridicat privirea speriați: Ezechiel von Marx stătea drept ca lumânarea şi rigid în scaunul său cu axele ochilor paralele. Somnambul!

Paharul cu vin îi căzuse din mână.

Am stabilit de-ndată raportul magnetic cu Marx, prin aceea că l-am atins în zona plexului solar şi i-am vorbit în şoaptă.

În curând, somnambulul era în stadiul în care puteam toți să comunicăm cu el prin scurte întrebări şi răspunsuri şi s-a înfiripat următoarea discuție:

Eu: “Aveți să ne spuneți ceva?”

Ezechiel von Marx: “Feiglstock.”

Mr. Dowd Gallagher: “Ce înseamnă asta?”

Ezechiel von Marx: “Feiglstock.”

Un alt domn: “Fiți mai explicit!”

Ezechiel von Marx: “Feiglstock Attila, bancher, Budapesta, bulevardul nr. 7.”

Mr. Dowd Gallagher: “Nu înțeleg niciun cuvânt.”

Eu: “Are oare legătură cu Castelul Hathaway?”

Ezechiel von Marx: “Da.”

Un domn în frac: “Ce este figura ca de maimuță cu vocea horcăită din curtea castelului?”

Ezechiel von Marx: “Dr. Max Lederer.”

Eu: “Deci nu Feiglstock?”

Ezechiel von Marx: “Nu.”

Pictorul Kubin: “Cine este deci dr. Max Lederer?”

Ezechiel von Marx: “Avocat şi asociat al lui Feiglstock Attila, bancher la Budapesta.”

Un al treilea domn: “Ce vrea acest dr. Lederer la Castelul Hathaway?”

Ezechiel von Marx (murmură ceva ininteligibil).

Pictorul Kubin: “Ce legătură au conții Hathaway cu banca Feiglstock?”

Ezechiel von Marx (şoptind ceva în transă adâncă): “…De la început «prieteni de afaceri» ai conților.”

Eu: “În ce sunt inițiați moştenitorii titlului de conte în acea zi?”

Ezechiel von Marx (tace).

Eu: “Răspundeți la întrebare.”

Ezechiel von Marx (tace).

Domnul în frac (strigând): “În ce au fost inițiați?”

Ezechiel von Marx (cu greu): “În finanțele fa… familiei…”

Mr. Dowd Galagher (îngândurat, ca pentru sine): “Aşa deci!… În finanțele fa-mi-liei.”

[***Das Geheimnis des Schlosses Hathaway***, schiță apărută în publicația satirică müncheneză ‘Simplicissimus’, anul 10, nr. 48, 26 februarie 1906]

Traducere de Eva-Angelica Szabo